

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 8CoCsp/24/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122459344
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ondrej Krajčo
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2023:6122459344.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ondreja Krajča a členiek senátu JUDr. Jany Vlčkovej a JUDr. Moniky Holickej v spore žalobcu: MINIHOTOVOSTĚ, SE, T.G.Masaryka 2392/17, Břeclav, Česká republika, IČO: 04 355 211, zastúpeného advokátkou: Mgr. Zuzana Bírová, so sídlom Americká 2, Bratislava, IČO: 30 849 837, proti žalovanému: M. M., T.. XX.XX.XXXX, H. XXXX/XX, H., o zaplatenie 362 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Mestského súdu Bratislava IV zo dňa 19. júla 2023, č.k. B2-52Csp/3/2023-62, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal zaplatenia sumy 362 eur s príslušenstvom titulom nesplateného úveru a o trovách konania rozhodol tak, že žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

2. Vychádzajúc z vykonaného dokazovania prvoinštančný súd po skutkovej stránke poukázal na to, že zo žalobcom predloženej zmluvy o úvere (smlouva o úvěru) č. XXXXXX vyplýva, že ju mal uzavrieť žalobca ako veriteľ a žalovaný ako dlžník, pričom mala byť oboma účastníkmi zmluvy podpísaná dňa 23.12.2019 o 11:33 hod. elektronicky. Zmluva mala byť uzavretá podľa zákona č. 89/2012 Sb. Občiansky zákonník a zákona č. 257/2016 Sb. o spotrebiteľskom úvere v znení neskorších predpisov. Istina úveru predstavovala 350 eur, úroková sadzba 0 %, poplatok za poskytnutie (odmena) bol 25 eur. Deň splatnosti úveru bol určený na 30.12.2019, pričom doba trvania spotrebiteľského úveru predstavovala 7 dní. Celková čiastka, ktorú mal spotrebiteľ zaplatiť 375 eur, ročná percentuálna miera nákladov bola vo výške 3550.63 %. Podľa článku II ods. 2 veta druhá zmluvy okamihom, v ktorom veriteľ poskytne spotrebiteľovi úver podľa tejto zmluvy, sa zmluva stáva platnou a účinnou a všetky podmienky tejto zmluvy sa považujú za oboma stranami odsúhlasené. Z potvrdenia o zaslaných upomienkach k pôžičke č. XXXXXX vyplýva, že žalobca eviduje e-mailom zaslané upomienky žalovanému zo dňa 02.01.2019, 03.01.2019, 08.07.2022 a 20.07.2022. Napokon poukázal na to, že z výzvy na okamžité uhradenie dlžobky zo dňa 02.09.2022 vyplýva, že žalobca vyzval žalovaného na uhradenie dlžnej sumy vo výške 687,09 eur do 14.09.2022 do 16,00 hod., pričom k výzve nebol pripojený žiaden dôkaz o jej odoslaní akoukoľvek formou žalovanému.

3. Na základe takto ustáleného skutkového stavu veci posúdil vec po právnej stránke podľa § 40 ods. 4, § 52 ods. 1,3,4, § 54 ods. 1, 2, § 451 ods. 1,2 a § 457 Občianskeho zákonníka, ako aj podľa § 1 ods. 2 veta prvá, § 1 ods. 3 písm. l), § 2 písm. c) a § 24 ods. 1, 3 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských

úveroch a tiež podľa § 1, § 2 písm. a), § 3 ods. 1 a § 8 zákona č. 266/2005 Z. z. o ochrane spotrebiteľa pri finančných službách na diaľku, a dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná.

4. Vzhľadom na skutočnosť, že v prejednávanej veci ide o konanie s cudzím prvkom, zaoberal sa predovšetkým otázkou svojej právomoci a rozhodného práva, ktoré je na vec potrebné aplikovať. Dospel k záveru, že právomoc súdov Slovenskej republiky je daná, a to podľa článku 17 ods. 1 písm. c) v spojení s článkom 18 ods. 2 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1215/2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (Brusel I bis). Je totiž nepochybné, že hoci žalobca sídli v Českej republike, svoju podnikateľskú činnosť smeruje do Slovenskej republiky, v ktorej má žalovaný ako spotrebiteľ bydlisko, nakoľko žalobca ponúka spotrebiteľom možnosť uzavrieť zmluvu o úvere prostredníctvom slovenskej lokalizovanej stránky P.l.sk. Pokiaľ ide o rozhodné právo, z rovnakého dôvodu, nakoľko žalobca smeruje svoju podnikateľskú činnosť na územie Slovenskej republiky ako krajiny obvyklého pobytu spotrebiteľa, v súlade s článkom 6 ods. 1 písm. a) a písm. b) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 593/2008 o rozhodnom práve pre zmluvné záväzky (Rím I), je rozhodným právnym poriadkom právny poriadok Slovenskej republiky. Hoci v zmluve je uvedené, že je uzavretá podľa zákona č. 89/2012 Sb. Občiansky zákonník a zákona č. 145/2010 Sb. o spotrebiteľskom úvere, teda podľa českého právneho poriadku, toto zmluvné ustanovenie v spotrebiteľskej zmluve nezodpovedá požiadavkám článku 3 ods. 1 nariadenia Rím I, v zmysle ktorého voľba iného právneho poriadku musí byť urobená výslovne alebo musí byť jasne preukázaná ustanoveniami zmluvy alebo okolnosťami prípadu. Priemerný spotrebiteľ nemôže tomuto zmluvnému ustanoveniu rozumieť tak, že sa zmluva ako celok a všetky práva a povinnosti jej účastníkov spravujú právnym poriadkom Českej republiky, ani následkom, ktoré sú s tým spojené. Pokiaľ by aj zmluva ako celok bola platná, na toto ustanovenie by bolo potrebné nahliadať ako na neplatné pre rozpor s článkom 3 ods. 1 nariadenia Rím I, keďže nejde o výslovnú voľbu právneho poriadku Českej republiky. Preto otázku platnosti zmluvy skúmal podľa práva Slovenskej republiky.

5. Po ustálení existencie svojej právomoci a vyriešení otázky rozhodného práva sa prvoinštančný súd zaoberal platnosťou v konaní predloženej zmluvy. Zdôraznil, že na absolútnu neplatnosť právneho úkonu prihliada súd z úradnej povinnosti, teda aj bez návrhu, resp. bez toho, aby sa protistrana tejto neplatnosti dovolala. Poukázal na to, že žalobca predložil spolu so žalobou zmluvu o úvere (smlouva o úvère) č. XXXXXX zo dňa 23.12.2019, od ktorej odvodzoval svoj nárok voči žalovanému. V predmetnej zmluve síce bol označený svojimi osobnými údajmi žalovaný ako dlžník, ale nie je z nej zrejmé (a nevyplýva to ani zo žiadneho iného žalobcom predloženého dôkazu), či s ňou žalovaný prejavil súhlas. Zmluva o úvere mala byť podľa toho, čo je v nej samotnej uvedené, elektronický dokument podpísaný elektronickými podpismi oboch jej účastníkov. O tom, že táto zmluva bola skutočne podpísaná jej stranami, žalobca žiaden dôkaz neprodukoval, nie je vôbec zrejmé či a akým technickým postupom malo k podpisu zmluvy dôjsť, keď samotná poznámka "-podepsané elektronicky-" na zmluve takýto dôkaz nepredstavuje. Z predloženej zmluvy o úvere ani žiadnych listín predložených žalobcom nevyplýva, že žalovaný disponuje zaručeným elektronickým podpisom a túto skutočnosť nemožno bez ďalšieho presumovať. Navyše, aj keby žalovaný disponoval zaručeným elektronickým podpisom žalobca ničím nepreukázal, že ho na uzavretie tejto zmluvy aj použil. Žalobca nepreukázal ani to, či on sám zmluvu zaručeným elektronickým podpisom podpísal. Hoci v zmysle § 40 ods. 4 Občianskeho zákonníka nie je jediným do úvahy prichádzajúcim spôsobom uzavretie zmluvy elektronickými prostriedkami na diaľku jej podpísanie zaručeným elektronickým podpisom, bol to samotný žalobca, ktorý ako spôsob uzavretie zmluvy medzi zmluvnými stranami zvolil elektronický podpis. Nakoľko uzavretie úverovej zmluvy na diaľku by predstavovalo poskytnutie finančnej služby výlučne prostredníctvom prostriedkov diaľkovej komunikácie podľa § 2 písm. a) zákona č. 266/2005 Z. z., bolo navyše povinnosťou žalobcu preukázať, že dostal jasný a zrozumiteľný súhlas spotrebiteľa na použitie takejto ponuky finančných služieb podľa § 3 ods. 1 zákona č. 266/2005 Z. z. Napokon poukázal na to, že odhliadnuc od uvedeného, aj keby zmluva bola riadne jej účastníkmi podpísaná, podľa článku II, druhý odsek, druhá veta predmetnej zmluvy to nestačí na to, aby nadobudla platnosť a účinnosť. Zmluva sa totiž v zmysle uvedeného dojednania stáva platnou a účinnou až poskytnutím úveru spotrebiteľovi podľa tejto zmluvy a žalobca v konaní neprodukoval žiaden dôkaz o tom, že úver bol skutočne žalovanému poskytnutý, t.j. odfinancovaný na jeho účet. Na základe uvedeného súd prvej inštancie dospel k záveru, že medzi stranami sporu predložená zmluva o úvere uzavretá nebola, pričom ak by aj tento právny úkon bol zachytený na stranami riadne podpísanom elektronickom dokumente a úver by bol v súlade s článkom II ods. 2 veta druhá zmluvy odfinancovaný, nebolo by možné zmluvu o úvere považovať za platný právny úkon. Predmetná zmluva by totiž predstavovala spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, nakoľko ju

uzavrel veriteľ konajúci v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, teda v postavení dodávateľa, so spotrebiteľom ako osobou, ktorá pri uzatváraní a plnení zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Nejde v zmysle § 1 ods. 3 písm. l) zákona č. 129/2010 Z. z. o zmluvu o spotrebiteľskom úvere, nakoľko takýmto úverom nie je úver, ktorý sa musí splatiť v lehote nepresahujúcej tri mesiace (v tomto prípade bola splatnosť 7 dní). Ide o tzv. úver, ktorý nie je spotrebiteľským úverom a ktorý je poskytovaný inými veriteľmi spotrebiteľom v zmysle § 24 zákona č. 129/2010 Z. z. Žalobca nepredložil súdu povolenie podľa § 24 ods. 3 zákona č. 129/2010 Z. z. udeleným Národnou bankou Slovenska, ktoré by ho oprávňovalo poskytovať úver alebo pôžičku, ktoré nie sú spotrebiteľským úverom a ktoré sú poskytované inými veriteľmi spotrebiteľom. Národná banka Slovenska na túto skutočnosť aj upozornila oznámením zverejneným dňa 14.8.2018. Ustanovenie § 24 ods. 3 zákona č. 129/2010 Z. z. pritom obsahuje výslovný zákaz poskytovania takýchto úverov bez príslušného povolenia. Aj z úradnej činnosti je mu pritom známe, že žalobca predmetným povolením nedisponuje. V dôsledku tejto skutočnosti by bolo na predloženú zmluvu o úvere (ak by aj platne vznikla) potrebné nahliadať ako na neplatný právny úkon pre jej rozpor so zákonom (§ 39 Občianskeho zákonníka), čo má za následok j absolútnu neplatnosť predmetnej zmluvy o úvere. V nadväznosti na uvedené závery sa zaoberal aj tým, či požadovanú peňažnú sumu nie je možné priznať žalobcovi titulom bezdôvodného obohatenia. Právny režim bezdôvodného obohatenia, pod ktorý spadá nárok na vrátenie plnenia z neplatného právneho úkonu, sa spravuje slovenským právnym poriadkom s poukazom na článok 10 ods. 3 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 864/2007 o rozhodnom práve pre mimozmluvné záväzky (Rím II), podľa ktorého rozhodným právom je právny poriadok krajiny, na území ktorej došlo k bezdôvodnému obohateniu, t.j. v tomto prípade právny poriadok Slovenskej republiky. Vzhľadom na skutočnosť, že medzi stranami sporu platne nevznikol zmluvný vzťah, mohol by mať žalobca voči žalovanému iba nárok podľa § 457 Občianskeho zákonníka na vrátenie toho, čo žalovaný podľa zmluvy dostal, t.j. na vrátenie sumy úveru vo výške 350 eur titulom bezdôvodného obohatenia. Žalobca však v konaní ničím nepreukázal odfinancovanie istiny úveru, teda skutočnosť, že podľa neplatnej zmluvy žalovanému aj túto sumu plnil. Uzavrel preto, že žalobca v konaní nepreukázal existenciu nároku na zmluvné plnenie, ani prípadnú existenciu nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, nakoľko neunesol dôkazné bremeno ani pokiaľ išlo o jeho tvrdenie o uzavretí zmluvy, a ani pokiaľ išlo o tvrdenie o poskytnutí peňažnej sumy žalovanému, a teda, nakoľko žalobca nemá nárok na žalovanú istinu, poplatky za upomienky, bez ďalšieho mu nevznikol ani nárok na požadované úroky z omeškania. Preto žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietol. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods.1 C.s.p. Žalovaný mal vo veci plný úspech, preto mu vznikol voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania. Nakoľko však žalovanému žiadne trovy konania nevznikli, v súlade so zásadou racionality žalovanému proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania nepriznal.

6. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca, ktorý žiadal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Odvolanie odôvodnil tým, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nedostatočným a nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. V prvom rade uviedol, že síce nenamietá a súhlasí s tým, že žalovaný má právne postavenie spotrebiteľa a zmluva uzavretá medzi stranami sporu je spotrebiteľská, avšak už nesúhlasí so skutkovým a právnym posúdením veci podľa slovenského práva. Zdôraznil, že je subjekt založený, vzniknutý a registrovaný v právnom prostredí Českej republiky, kde má ako európska spoločnosť umiestnené aj svoje sídlo a vykonáva svoju činnosť. Spoločnosť vykonáva svoju činnosť na základe riadneho povolenia Českej národnej banky zapísaného v obchodnom registri vo forme poskytovaní alebo zprostředkování spotřebitelského úvěru. Teda je riadne registrovanou spoločnosťou s príslušným podnikateľským oprávnením, na základe ktorého poskytuje finančné služby v prostredí internetu, a to vo viacerých jazykových verziách (napr. aj českej - viď P.I..X.). Treba zdôrazniť aj to, že právo spotrebiteľských úverov je v Európskej únii plne harmonizované Smernicou, a preto platí rovnako tak na území Českej republiky, ako aj Slovenskej republiky. Aj z tohto hľadiska teda plne postačí oprávnenie na poskytovanie spotrebiteľských úverov Českej národnej banky pre subjekt sídlaci na území Českej republiky, ktorý navyše nemá na území Slovenskej republiky ani podnik ani organizačnú zložku. Zdôraznil, že so žalovaným uzavreli zmluvu o úvere v českom jazyku a podľa právneho poriadku Českej republiky, na ktorý v zmluve o úvere nielen odkázali, ale na použití ktorého sa aj dohodli. Aplikácia českého právneho poriadku v danom prípade nie je a ani nemôže byť pre žalovaného ako spotrebiteľa menej výhodná. Ide totiž o poskytnutie spotrebiteľského úveru, pričom právna úprava poskytovania spotrebiteľských úverov je v EÚ plne harmonizovaná v podobe Smernice. Podľa recitálu č. 9 Smernice úplná harmonizácia

je potrebná na to, aby sa všetkým spotrebiteľom v Spoločenstve zabezpečila vysoká a rovnocenná úroveň ochrany ich záujmov a aby sa vytvoril skutočný vnútorný trh. Členské štáty by preto nemali mať možnosť zachovať alebo zaviesť iné vnútroštátne ustanovenia ako ustanovenia tejto smernice. To teda znamená, že Smernica predstavuje koncept úplného zakomponovania do národných poriadkov členských štátov, a nie akýsi minimálny štandard ochrany. V tomto zmysle teda právna ochrana v prípade zmlúv o spotrebiteľskom úvere musí byť v každom členskom štáte EÚ rovnaká. Dotýka sa to teda celého rozsahu žalovaného nároku, a to vrátane jeho príslušenstva, pretože v zmysle čl. 10 ods. 2 písm. d), f) a l) Smernice špecifikácia istiny, úroku a ďalších poplatkov a aj úrokov z omeškania sú povinnou obsahovou náležitosťou každej zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Na základe uvedeného je teda súd povinný aplikovať vo veci české právo (ktoré pre spotrebiteľa nie je menej výhodné; navyš sa súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku vôbec nevýhodnosťou českého práva týkajúceho sa spotrebiteľských úverov nezaoberal, a teda rozsudok je nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov) v oblasti poskytovania spotrebiteľských úverov a podľa neho posúdiť žalovaný nárok. V zmysle Nariadenia Rím I platí, že v prípade spotrebiteľskej zmluvy sa použije právo krajiny obvyklého pobytu spotrebiteľa, t.j. tu slovenské právo. To však platí iba v prípade, ak veriteľ vykonáva svoju činnosť v krajine obvyklého pobytu spotrebiteľa alebo veriteľ nevykonáva svoju činnosť v krajine obvyklého pobytu spotrebiteľa (ale napr. v "svojej" krajine), ale smeruje svoju činnosť na krajinu obvyklého pobytu spotrebiteľa alebo na viacero krajín vrátane krajiny obvyklého pobytu spotrebiteľa. V danom prípade ako veriteľ vykonáva svoju činnosť v Českej republike, a nie Slovenskej republike. Smerovanie činnosti na krajinu obvyklého pobytu spotrebiteľa resp. na viacero krajín vrátane krajiny obvyklého pobytu spotrebiteľa je podstatne komplikovanejšou otázkou. Samotný recitál (odôvodnenie) k Nariadeniu Rím I, ako aj odborná literatúra však uvádzajú, že samotná internetová stránka ešte neznamená, či podnikateľ smeruje svoju činnosť (aj) vo vzťahu ku krajine obvyklého pobytu spotrebiteľa. Nerozhoduje ani to, v akej mene sú vyjadrené ponúkané služby, ani jazyk stránky. Rovnako podľa odbornej literatúry nerozhoduje, či sú na stránke uvedené e-mailové a telefónne kontakty, nakoľko ide o údaje nevyhnutné na kontaktovanie podnikateľa. Navyš, zo zmluvnej dokumentácie uzavretej medzi stranami sporu je zrejmé, že zmluvné strany sa dohodli na voľbe českého práva, v zmysle čoho posudzovanie smerovania činnosti na krajinu obvyklého pobytu spotrebiteľa je irelevantné. Je nepochybné, že české právo podlieha plnej harmonizácii v zmysle Smernice, a teda voľba práva nemôže zbaviť žalovaného ochrany, ktorú, ktorú mu poskytujú také ustanovenia, od ktorých sa nemožno odchyliť dohodou podľa práva, ktoré by v prípade absencie voľby bolo rozhodným. Smernica v ods. 9 recitálu (odôvodnenia) totiž uvádza, že úplná harmonizácia je potrebná na to, aby sa všetkým spotrebiteľom v Spoločenstve zabezpečila vysoká a rovnocenná úroveň ochrany ich záujmov a aby sa vytvoril skutočný vnútorný trh. Členské štáty by preto nemali mať možnosť zachovať alebo zaviesť iné vnútroštátne ustanovenia ako ustanovenia tejto smernice. Takéto obmedzenie by sa však malo uplatňovať len na ustanovenia harmonizované touto smernicou. Ak neexistujú takéto harmonizované ustanovenia, členské štáty by mali mať možnosť zachovať alebo zaviesť vnútroštátne právne predpisy. To teda znamená, že Smernica predstavuje koncept úplného zakomponovania do národných poriadkov členských štátov, a nie akýsi minimálny štandard ochrany. V tomto zmysle by teda právna ochrana v prípade zmlúv o spotrebiteľskom úvere mala byť v každom členskom štáte EÚ rovnaká, a teda z tohto pohľadu nemá zmysel skúmať, či z pohľadu ktorého práva členského štátu EÚ je zmluva o spotrebiteľskom úvere pre spotrebiteľa výhodnejšia alebo nie. Súd prvej inštancie teda z hľadiska výhodnosti použitia príslušného právneho poriadku pre žalovaného ako spotrebiteľa úplne rezignoval na harmonizáciu v zmysle Smernice, dokonca sa skúmaniu výhodnosti úplne vyhol a aplikáciu slovenského právneho poriadku na základe právneho predpisu z oblasti medzinárodného práva súkromného (Nariadenie Rím I.) založil na inštitúte práva verejného, ktorým nepochybné otázka povolení na poskytovanie spotrebiteľských úverov je. Súd prvej inštancie ignorujúc ústavnoprávny princíp favor contractus konštatoval absolútnu neplatnosť zmluvy len na základe skutočnosti, že žalobca nemá v Slovenskej republike udelené povolenie na poskytovanie spotrebiteľských úverov, ktorá navyš neznamená, že právny poriadok Českej republiky nie je pre spotrebiteľa menej výhodný ako slovenský. Navyš tak konal v priamom rozpore s primárnym právom EÚ, a to jednou z jeho základných slobôd - slobodou voľného pohybu služieb. S ohľadom na údajnú a vytykanú absenciu povolenia na poskytovanie spotrebiteľských úverov v Slovenskej republike uviedol, že v jeho prípade je potrebné vychádzať zo všeobecných zásad zakotvených v Zmluve o fungovaní EÚ, kde v čl. 56 sa členským štátom Európskej únie zakazuje obmedzovať voľné poskytovanie služieb spoločnosťami "usídlenými v krajine Únie odlišnej od tej, ktorej príslušníkmi sú osoby, ktorým sú tieto služby určené, pričom má výslovne registrovaný predmet podnikania na poskytovanie spotrebiteľských úverov, a teda spĺňa podmienky domovského štátu (Českej republiky) na založenie, vznik a existenciu spoločnosti a na poskytovanie spotrebiteľských úverov. Odkázal v

tejto súvislosti aj na viaceré rozhodnutia Súdneho dvora týkajúce sa zákazu obmedzovania činnosti poskytovateľa služieb usídleného v inom členskom štáte EÚ, v ktorom podobné služby poskytuje v súlade so zákonom a pre úplnosť poukázal aj na to, že ani v prípade zahraničných bánk neplatí žiadna požiadavka pre nadobudnutie osobitnej bankovej licencie na území Slovenskej republiky a postačí len notifikácia príslušného orgánu dohľadu (t.j. Českej národnej banky) o zámere vykonávať činnosť v Slovenskej republike Národnej banke Slovenska. Stanovuje tak ustanovenie § 11 ods. 2 Zákona o bankách (zákon č. 483/2001 Z.z. v znení neskorších predpisov), podľa ktorého zahraničná banka so sídlom na území členského štátu je ďalej oprávnená na vykonávanie bankových činností podľa § 2 ods. 2 okrem bankovej činnosti podľa § 2 ods. 2 písm. m) aj bez založenia pobočky, a to na základe písomného oznámenia príslušného orgánu dohľadu členského štátu o predpokladaných bankových činnostiach doručeného Národnej banke Slovenska pred prvým uskutočnením bankového obchodu. Ak teda v prípade zahraničných bánk (ktorých regulácia je podstatne prísnejšia ako v prípade "nebankových" poskytovateľov spotrebiteľských úverov) postačuje "obyčajné" oznámenie domovského orgánu dohľadu Národnej banke Slovenska, ktoré vyžaduje právny predpis, v prípade poskytovateľov spotrebiteľských úverov právny predpis nič také nepožaduje. Národná banka Slovenska mohla síce upozorniť na akúsi jeho nepovolenosť činnosti, no do dnešného dňa neobdržal žiadnu informáciu od orgánu činného v trestnom konaní o nedovolenosti jeho činnosti a do dnešného dňa ani Národná banka Slovenska nevykonala u neho žiaden dohľad, práve naopak, takýto dohľad vykonala Česká národná banka. Celkom na záver spolu s odvolaním bez ďalšieho komentára a doplňujúcej argumentácie predložil Výpis z účtu zo dňa 07.08.2023 o poukázaní sumy 350 eur žalovanému dňa 23.12.2019.

7. Žalovaný možnosť vyjadriť sa k odvolaniu žalobcu nevyužil.

8. Odvolací súd prejednal vec podľa § 380 ods. 1 C.s.p., viazaný odvolacími dôvodmi obsiahnutými v odvolaní žalobcu, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1 v spojení s § 219 ods. 3 C.s.p. a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nie je možné vyhovieť.

9. V prvom rade treba poukázať na to, že v preskúmvanej veci súd prvej inštancie na základe obsahu žalobcom predložených listinných dôkazov a za stavu, keď žalobca žiadne iné dôkazné návrhy neprezentoval, správne skutkovo ustálil, že podľa obsahu žalobcom predloženej zmluvy o úvere (smlouva o úvěru) č. XXXXXX mal predmetnú zmluvu uzavrieť žalobca ako veriteľ a žalovaný ako dlžník, pričom mala byť oboma účastníkmi zmluvy podpísaná dňa 23.12.2019 o 11:33 hod. elektronicky. Správne však v tejto súvislosti prvoinštančný súd zdôraznil, že žalobca v konaní nepredložil žiadny dôkaz, že zmluva bola niektorou zo zmluvných strán skutočne elektronicky podpísaná, pričom na preukázanie podpisu konštatovanie tejto skutočnosti v zmluve postačovať nemôže. Z obsahu zmluvy vyplýva, že mala byť uzavretá podľa zákona č. 89/2012 Sb. Občiansky zákonník a zákona č. 257/2016 Sb. o spotrebiteľskom úvere v znení neskorších predpisov, istina úveru mala predstavovať 350 eur, úroková sadzba 0 %, poplatok za poskytnutie (odmena) bol 25 eur. Deň splatnosti úveru bol určený na 30.12.2019, pričom doba trvania spotrebiteľského úveru predstavovala 7 dní. Celková čiastka, ktorú mal spotrebiteľ zaplatiť 375 eur, ročná percentuálna miera nákladov bola vo výške 3550.63 %. Podľa článku II ods. 2 veta druhá okamihom, v ktorom veriteľ poskytne spotrebiteľovi úver podľa tejto zmluvy, sa zmluva stáva platnou a účinnou a všetky podmienky tejto zmluvy sa považujú za oboma stranami odsúhlasené. Z potvrdenia o zaslaných upomienkach k pôžičke č. XXXXXX vyplýva, že žalobca eviduje e-mailom zaslané upomienky žalovanému zo dňa 02.01.2019, 03.01.2019, 08.07.2022 a 20.07.202, pričom z výzvy na okamžité uhradenie dlžoby zo dňa 02.09.2022 vyplýva, že žalobca mal vyzvať žalovaného na uhradenie dlžnej sumy vo výške 687,09 eur do 14.09.2022 do 16,00 hod., avšak k výzve nebol pripojený žiaden dôkaz o jej odoslaní akoukoľvek formou žalovanému. Osobitne sa žiada zdôrazniť, že súd prvej inštancie správne konštatoval aj absenciu akéhokoľvek ustanovenia v zmluve, ktorého obsahom by bolo výslovné prehlásenie zmluvných strán o voľbe rozhodného práva.

10. Na základe takto správne ustáleného skutkového stavu veci prvoinštančný súd správne posúdil spor aj po právnej stránke. Predovšetkým správne na vec aplikoval právny poriadok Slovenskej republiky, keď žiadne z ustanovení úverovej zmluvy neumožňuje dospieť k záveru, že by bola uskutočnená voľba práva v prospech právneho poriadku Českej republiky. Za voľbu práva nepochybne nemožno považovať text v úvode zmluvy, podľa ktorého mala byť zmluva uzavretá podľa zákona č. 89/2012 Sb. Občiansky zákonník a zákona č. 257/2016 Sb. o spotrebiteľskom úvere v znení neskorších predpisov, pričom len pre úplnosť odvolací súd poukazuje na to, že za uskutočnenie platnej voľby českého práva nemožno považovať ani ustanovenie bodu 04. Všeobecných podmienok poskytnutia úveru (na ktoré žalobca v

odvolaní ani neodkazuje). V súvislosti s citovaným ustanovením bodu 04. Všeobecných podmienok poskytnutia úveru odvolací súd považuje za vhodné v nadväznosti na námietku žalobcu v odvolaní, podľa ktorej bola voľba českého práva uskutočnená, na zdôraznenie správnosti záverov prvoinštančného súdu, poukázať aj na to, že síce ani v spotrebiteľských zmluvných vzťahoch nie je voľba práva zakázaná, avšak okrem toho, že táto voľba musí byť uskutočnená celkom jednoznačne a výslovne, pod následkom neplatnosti takejto voľby nesmie byť spotrebiteľ uvedený do omylu vytvorením dojmu, že na zmluvu sa vzťahuje iba právo daného členského štátu a musí byť informovaný o tom, že na základe článku 6 ods. 2 nariadenia č. 593/2008 má takisto k dispozícii ochranu, ktorú mu zaručujú imperatívne normy právneho poriadku, ktorý by sa uplatnil, keby neexistovala táto podmienka (porov. aj rozsudok Súdneho dvora Európskej únie zo dňa 28.07.2016 vo veci C-191/15 Verein für Konsumenteninformation proti Amazon EU Sàrl.). Vzhľadom na to, že v zmluve o úvere, ktorá je predmetom tohto konania (ktorej elektronické podpísanie zmluvnými stranami ani nebolo preukázané) absentuje výslovná individuálne dojednaná voľba českého práva a k platnej voľbe iného, než slovenského právneho poriadku, ktorým sa daný právny vzťah riadi vzhľadom na obvyklý pobyt žalovaného v spojitosti so skutočnosťou, že žalobca celkom nepochybne vyvíja svoju činnosť smerom k Slovenskej republike (P..l..sk a iné), nedošlo ani na základe bodu 04. Všeobecných podmienok (ktorý je v rozpore so základnými predpokladmi jej platnosti vyplývajúcimi z ustálenej judikatúry Súdneho dvora Európskej únie i vnútroštátnych súdov - k tomu porov. napr. rozsudok Krajského súdu v Bratislave vo veciach sp. zn. 9CoCsp/41/2022 a mnohé iné). Na základe uvedeného potom možno uzavrieť, že súd prvej inštancie vychádzal zo správneho právneho posúdenia veci, keď v danej veci aplikoval hmotnoprávne normy slovenského právneho poriadku; a nedôvodné sú tak odvolacie námietky žalobcu týkajúce sa nesprávneho právneho posúdenia veci.

11. Na základe správnej aplikácie právneho poriadku Slovenskej republiky súd prvej inštancie správne pre účely posúdenia dôvodnosti podanej žaloby vychádzal z Občianskeho zákonníka, zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a zákona č. 266/2005 Z. z. o ochrane spotrebiteľa pri finančných službách na diaľku a dospel k správne záveru, že žalobe nie je možné vyhovieť, nakoľko ak aj došlo k elektronickému podpisu úverovej zmluvy, žalobca nepreukázal poukázanie peňažných prostriedkov žalovanému, čo má za následok, že na jednej strane s poukazom na článok II ods. 2 veta druhá zmluvy treba vychádzať z toho, že zmluva sa nestala platnou a účinnou, avšak na strane druhej i to, že žalobcovi nemožno (ani len) istinu uplatnenej peňažnej sumy priznať ani titulom práva na vydanie bezdôvodného obohatenia. Odvolací súd sa preto v celom rozsahu stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že tu neexistovala iná možnosť, než žalobu v celom rozsahu ako nedôvodnú zamietnuť.

12. Pokiaľ žalobca v odvolaní namieta správnosť záveru súdu prvej inštancie o potrebe aplikácie slovenského právneho poriadku v danej veci, táto námietka nie je opodstatnená a právne posúdenie veci prvoinštančným súdom je nepochybne aj v tomto ohľadne správne. Dôvody pre použitie slovenského právneho poriadku, doplnené odvolacím súdom, sú podrobne uvedené v bode 8. odôvodnenia, a preto je podľa odvolacieho súdu nadbytočné ich opakovať aj na tomto mieste.

13. Pokiaľ žalobca spolu s odvolaním predložil potvrdenie o poukázaní sumy 375 eur žalovanému, v tomto smere odvolaciemu súdu nezostáva iné, než konštatovať, že na predmetný dôkaz už v tomto štádiu konania nie je možné prihliadnuť. Ide totiž o neprípustnú novotu v odvolacom konaní (§ 366 C.s.p.), keď k poukázaniu prostriedkov žalovanému podľa dodatočne predloženého dôkazu malo dôjsť ešte dňa 23.12.2019 (niekoľko rokov pred podaním žaloby), pričom žalobca ani v odvolaní neuvádza žiadne dôvody, ktoré mu objektívne znemožnili tento dôkaz predložiť už v konaní na súde prvej inštancie. Žalobcom dodatočne predložené potvrdenie o poukázaní dlžnej istiny úveru preto nie je dôkazom spôsobilým zvrátiť výsledok konania na súde prvej inštancie a jeho skutkových záverov o neunesení dôkazného bremena žalobcom v tomto smere; a odvolací musel vychádzať zo skutkového stavu ustáleného prvoinštančným súdom, ktorý neumožňuje podanej žalobe a v nadväznosti na to ani podanému odvolaniu priznať úspech.

14. Na základe vyššie uvedeného potom možno zhrnúť, že súd prvej inštancie v preskúmvanej veci dostatočne a správne na základe vykonaných dôkazov ustálil skutkový stav, ktorý správne posúdil aj po právnej stránke, keď na základe zodpovedajúcich predpisov právneho poriadku Slovenskej republiky, dospel k záveru, že podanej žalobe nie je možné vyhovieť a žalobcovi priznať uplatnenú peňažnú sumu s príslušenstvom titulom nesplateného úveru avšak ani titulom práva na vydanie bezdôvodného obohatenia. Keďže ani žalobca v odvolaní neuviedol také námietky a argumentáciu a nepredložil ani také prípustné nové dôkazy, ktoré by boli spôsobilé spochybniť či zvrátiť správnosť záverov súdu prvej

inštancie, odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1,2 C.s.p.).

15. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 C.s.p., avšak v odvolacom konaní úspešnému žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko je nepochybné, že mu v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

16. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.). Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, alebo ak je dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou

na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).